

СТАНОВИЩЕ

от

д-р Стела Благоева Митева-Динкова

професор в АМТИИ „проф. Асен Диамандиев” – Пловдив

за дисертационен труд на тема:

**„ЗВУКОИЗВЛИЧАНЕТО НА РАЗЛИЧНИ СТИЛОВЕ МУЗИКА
ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА САКСОФОН”**

с автор:

ЛИ СЯОДОНГ

представен за присъждане на образователната и научна степен „доктор”

(област на висше образование 8. *Изкуства*

професионално направление 8.3 *Музикално и танцово изкуство*

научна специалност „*Музикознание и музикално изкуство*”)

С решение от заседание на катедра „Поп и джаз изкуство“ към Вокален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров”, състояло се на 19.11.2021 г. съм определена за член на научно жури по процедура за защита на дисертационен труд на тема „Звукоизвличането на различни стилове музика при изпълнението на саксофон“, за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 8. *Изкуства*, професионално направление 8.3. *Музикално и танцово изкуство*, научна специалност „*Музикознание и музикално изкуство*”. Автор на дисертационния труд е Ли Сяодонг – докторант в редовна форма на обучение към катедра „Поп и джаз изкуство“, Вокален факултет на НМА „Проф. Панчо Владигеров” с научен ръководител проф. д. изк. Мария Ганева.

Докторантът представя следните материали: творческа автобиография, дисертационен труд с приложение, списък с публикации свързани с темата на дисертационния труд и автореферат.

Ли Сяодонг започва обучението си по класически саксофон в ранна възраст (на 10 години) и продължава професионалното си развитие в класовете на професорите: Уан Тунфън и Уан Шаохуа от Академия „Дзингу” на Тиендзинския педагогически университет. През 2010 г. се дипломира в същата академия с образователно-квалификационна степен „бакалавър”. Пет години по-късно продължава висшето си

образование в НМА „Проф. Панчо Владигеров” - София. Учи джаз саксофон в класовете на: Стефан Михайлов Бъчваров и Апостол Апостолов – Толи, композиция при проф. д. изк. Мария Ганева и импровизация при проф. Симеон Щерев и ас. д-р Михаил Йосифов. През 2018 г. завършва обучението си по специалност „Поп и джаз – саксофон” с образователно-квалификационна степен „магистър”.

В периода 2012 до 2015 г. Ли Сяодонг е преподавател по саксофон в Академията Дзингу на Тиендзинския педагогически университет. Свидетелство за качеството на педагогическата му дейност е полученото през учебната 2013/ 2014 почетно звание „Най-обичан педагог” на инструменталния факултет.

Концертната дейност на Ли Сяодонг е разнообразна. От 2016 до 2019 г. той участва в редица престижни изяви, сред които се открояват: Церемония по откриване на Китайските музикални награди „Златна камбана”, излъчена по Китайската централна телевизия (2019); Концерт по случай 90-годишнината от създаването на Народната освободителна армия на Китай (2017); Концерт, организиран от Посолството на Китайската народна република в България с цел обмен в сферата на изкуството между Китай и България (2017) и др.

Педагог и изпълнител с добри организационни умения Ли Сяодонг развива широка обществена дейност. В периода 2016-2020 г. той членува в съюза на китайските студенти в България и завежда отдела по литература и изкуство.

Темата на труда е обоснован и логичен избор на автора, мотивиран от неговата изпълнителска, педагогическа и обществена дейност, повлиян от националната му принадлежност и натрупаните знания при дългогодишното обучение в България. Тя не само е актуална, но също дисертабилна, широкообхватна и практико-приложна. Саксофонът е съвременен, изключително популярен инструмент, който предпоставя задълбочено изследване. Информацията за начините на звукоизвличане при интерпретиране на различни стилове се отнася към две национални култури. Дисертантът заявява ясно: „...в Китай все още липсва задълбочено познаване на саксофона” и продължава „В същото време трудът представя китайската национална музика, което допринася за изучаването на китайската музика и култура в България” (стр.1).

Дисертационният труд на Ли Сяодонг е с общ обем 197 страници. Структуриран е в увод, шест глави, заключение, справка за основните приноси на дисертационния труд,

списък с публикациите, свързани с него, приложение с нотни примери и библиография, която съдържа 27 заглавия на кирилица, латиница и китайски. Текстът е онагледен богато с 104 нотни примера и 27 изображения.

Уводът посочва тематиката, основните тези заложи в изложението, целта, обекта и задачите на дисертационния труд, както и методологичната основа на извършената изследователска работа. С основание Ли Сяодонг подчертава практическото значение на разработката и пряката ѝ връзка с педагогическата работа при обучението по саксофон. Последното е същностен елемент и предполагава приносното значение на изследването.

В **първа глава** детайлно са разгледани основни изпълнителски елементи, като оформянето на постановката, усвояването и начините на дишане и интерпретирането на ритъма при класически и джаз саксофонисти. Уместно са посочени не само правилата, но и проблемите, които се срещат при изграждане на правилна постановка, смяна на въздуха, синкопиране и суингиране.

Втора глава е фокусирана върху „зората” на саксофона в класическата музика от епохата на романтизма. Докторантът е подбрал три представителни произведения, които са в жанра на фантазията. Те, от една страна са показателни за нивото на инструменталната техника в този начален етап от развитието на саксофона, а от друга имат важна дидактична стойност в педагогическата практика. Реализиран е структурен и изпълнителски анализ на творбите, който има за цел да поясни особеностите на музикалния стил, значението на тембъра, артикулацията, агогиката и т.н.

Трета глава определено е с приносно значение в представения дисертационен труд. В нея авторът „плува в свои води”, а именно - разглежда в детайли влиянието на китайската народна музика при създаването, аранжирането и изпълнението на творби за саксофон. С основание Ли Сяодонг пише, че *„произведенията за саксофон в китайски стил са един от най-добрите проводници на разпространението, развитието и наследяването на китайската народна култура”*. (с.42) В подглавите последователно са анализирани оригинални произведения за саксофон и аранжimenti на творби, създадени върху китайски народни песни и китайска инструментална музика. Впечатляват поместените оригинални примери на китайски народни песни със специфична нотация (с.47, с.94, с.98). В заключение и с основание са изведени и коментирани особеностите на музикалните творби в китайски народен музикален стил: пентатоничност, специфична интерпретация на мелодиката (тремоло-вibrато), свободни дялове – „санбан”, орнаментика.

Четвърта глава се открива с обширни разсъждения за същността и развитието на джаза, като афро-американска музика, която във времето се трансформира, адаптирайки към себе си и асимилирайки безброй разнообразни културни традиции. Един от емблематичните инструменти свързани със стилното разнообразие в джаза определено е саксофонът. Звукоизвличането или т. нар. артикуляция при изпълнение на саксофон е разнообразна при интерпретирането на различни стилове в джаза. Тя съдейства за обособяването на индивидуален изпълнителски стил. Този практически инструментален казус разглеждат следващите подглави, като първо са изложени основните начини за артикулация с примери и обяснения, а след това е проследено и сравнено тяхното приложение с нюанси в две избрани джаз композиции на Каннонбал Адърли и Чарли Паркър. С практическа тежест е последната подглава (4.5), която коментира прилагането на различните видове джаз артикулация в обучението по саксофон и предлага упражнения за усвояването им.

Пета глава навлиза в спецификата и изпълнителските тънкости чрез изследване на извънгрифовите тонове при изпълнение на саксофон. Интегрирани постепенно във времето в различните музикални стилове и свързани с изразителността, те се усвояват чрез системна теоретична и практическа работа. Ли Сяодонг впечатлява с излагането на детайли, които показват неговата безспорна компетентност и дългогодишна практика.

Шеста глава е тясно насочена към появата, развитието, разпространението и обучението по саксофон в Китай. Представен е кратък исторически обзор, който изяснява, че първоначално саксофона навлиза във военните оркестри (края на 19 в.), а след това и в популярната музика (началото на 20 в.). Обучението по инструмента се разделя на академично и обществено и се развива основно в края на 20 в, когато той става част от предметите в Музикалната консерватория (виж с.165). В края на главата са изведени и основните проблеми при преподаване на саксофон в Китай, които оформят и направените препоръки за: професионални педагози, постигане на добра образователна среда и насърчаване на обмена.

В **заключението** коректно се посочва свършената в дисертацията изследователска работа и изводите от нея. **Приносителите** са изведени изключително точно!

В цялост, събирането и систематизирането на огромно количество фактология е направено обмислено и подредено от автора, което се установява още с преглеждане на съдържанието. Адмирирам компарабилността между класически, джаз и китайски творби. В целия труд е реализирана връзка с живата музикална практика, което обуславя неговата висока практико-приложна стойност и значение. Особено ценни са

дадените упражнения за овладяване на джаз артикулация и извънгрифови тонове в четвърта и пета глави. Теоретичните твърдения са обвързани и демонстрирани чрез съответните музикални примери, съпроводени от информация за композиторите. Не на последно място поздравявам научния ръководител проф. д. изк. Мария Ганева за постигнатия резултат с докторант Ли Сяодонг!

Препоръчвам: корекция в броя на описаните в увода глави (шест, вместо седем) в дисертационния труд и в автореферата; разделяне на части или преразказване на използваните цитати в първа и четвърта глави. Съвсем естествено текстът има нужда от граматически коректор (срещат се правописни, технически грешки, пунктуационни, тавтологии, смислови – стакато=легато на с.129, пр.25).

Дисертационният труд съдържа научно-приложни резултати, които представляват определен принос в науката и отговарят на всички изисквания на ЗРАСРБ, Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния правилник на НМА „Проф. П. Владигеров”.

Видно е, че докторант Ли Сяодонг притежава задълбочени знания и професионални компетенции по научната специалност, като демонстрира качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

В заключение и въз основа на горизложеното, убедено давам своята положителна оценка за проведеното изследване и предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор” на Ли Сяодонг в област на висше образование 8. *Изкуства*, професионално направление – 8.3. *Музикално и танцово изкуство*, докторска програма „*Музикознание и музикално изкуство*”.

23.01.2022 г.

Изготвил становището:.....

/проф. д-р Стела Митева-Динкова/